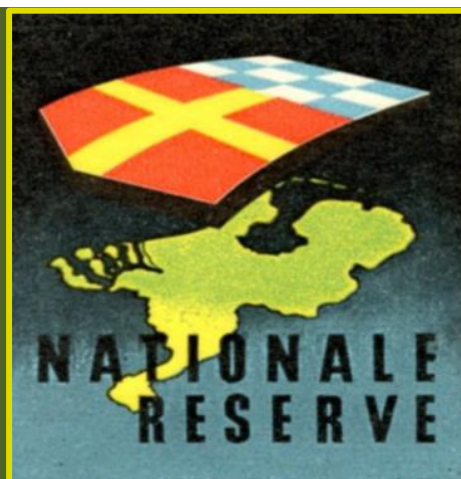

NIEUWSBRIEF

Stichting Historische Collectie Korps Nationale Reserve

Nummer 42, mei 2022

VAN DE REDACTIETAFEL...

- Voorwoord
- CLAS-Bokaal
- Uit de historie van de HC KNR
- Nieuw gastheer
- Vuur-water-aarde-lucht
- Bestuurszaken
- Openstelling HC KNR 2022

VOORWOORD

Na een tweetal jaren met corona beperkingen hebben we op 30 april weer onze deuren voor het publiek te geopend. U kunt de Historische Collectie weer bezoeken zonder beperkende maatregelen. Het afgelopen winterseizoen hebben we benut om een aantal opstellingen in de HC aan te passen, zodat ze beter tot hun recht komen.

Ook mochten we dit jaar weer subsidie van de Nationale Landstorm Commissie in ontvangst nemen. Deze subsidie gaan we gebruiken voor de het compleet maken van de opstelling Polsten 2cm kanon. Als bestuur willen we de NLC bedanken voor de financiële steun die ze ons ieder jaar weer geven. Ook gaan we touchscreens in gebruik nemen, op deze schermen kan de bezoeker meer informatie vinden over onderwerpen in de collectie.

Zaterdag 30 april hebben we samen als bestuur met de gastheren het seizoen 2022 geopend. In gezamenlijkheid hebben we de zaken besproken die we in dit seizoen aan de orde willen stellen. Een actiepunt is daarbij het werven van nieuwe donateurs, om op deze manier ons werk te blijven ondersteunen. Ook willen onze donateurs weer bedanken voor de financiële bijdrage die ze elk jaar weer leveren.

In deze nieuwsbrief komen onderwerpen als Clas bokaal, de Bazooka, Vrijwilligers medaille aan de orde. Ook hebben we weer een nieuwe gastheer gevonden. Als bestuur zijn we blij dat het ons lukt om nieuwe vrijwilligers te vinden die de collectie een warm hart toedragen.

We hopen dat u ons komend seizoen weer weet te vinden, we ontvangen u graag in onze collectie.

Veel leesplezier toegewenst.

Kap (tit) b.d. Sjaak Vinke, Vicevoorzitter

CLASS-BOKAAL FIT-FOR-ACTION

Maandag 11 april 2022 was er een bijeenkomst van alle sporters bij de Historische collectie Korps Nationale Reserve op de Harskamp. Onder het genot van een hapje en een drankje werden hier de wisselbekers CLAS-Bokaal voor zowel de vrouwen als de mannen met een korte toespraak van de trotse Korpscommandant Lkol Hans Berding bijgezet in de prijzenkast. Het is een uitzonderlijk goede prestatie van ons Korps dat beide bokalen deze editie (2021) gewonnen zijn. Temeer omdat alle sporters van het Korps Nationale Reserve ook een baan hebben in de burgermaatschappij, zoals Winston Churchill zei "twice a citizen". De winst van beide

wisselbokalen geeft wederom aan dat het Korps Nationale Reserve niet onderdoet voor onze beroepscollega's en altijd vooraan wil en kan staan.

Natuurlijk zijn onze sporters erop gebrand aankomend seizoen de wisselbekers op de Harskamp te houden en vergt dit wederom veel training en oefening. Want zoals veel topsporters zeggen: 'Aan de top komen is één ding, maar daar blijven is een ander verhaal'.

De teamcaptains zijn ook voor komend seizoen nog hard op zoek naar fanatieke sporters.

ALS 't MOET!

Tekst met dank aan kapitein Ayelt Gijzen.

UIT DE HISTORIE VAN DE HC KNR

Natresmedaille 1958 tot 2014 oftewel de **Vrijwilligersmedaille Openbare Orde en Veiligheid**

Ingesteld bij Koninklijk Besluit No. 288 d.d. 14 juli 1958 als Vrijwilligersmedaille. Deze Koninklijke onderscheiding werd bij Ministerieel Besluit van de Minister Van Binnenlandse Zaken, Hans Dijkstal, op 2 februari 1998 omgedoopt in "Vrijwilligersmedaille Openbare Orde en Veiligheid. Vanaf dit moment benoemt de Minister van BiZa specifiek de organisaties. Te weten de politie, overheidsbrandweer, het Korps Nationale Reserve, het Nederlandse Rode Kruis, organisaties die zich inzetten tot het redden van drenkelingen, de nationale bond voor EHBO, ambulancediensten, USAR en Vrijwilligerkorpsen op de Antillen. De specifieke exclusiviteit voor de Natres en Reserve politie was er niet meer. Het verleend worden bleef hetzelfde. Je moet aaneensluitend een periode gediend hebben of met een onderbreking van ten hoogste twee maanden gedurende een periode van 15, 20, 25, 30, 35 en 40 jaren taken hebben verricht als vrijwilliger.

De jaartekens zijn Latijnse cijfercombinaties geplaatst op een accoladevormig bronzen schildje of gesp. Deze wordt geplaatst op het medaillelint hangend of militair opgemaakt. Ook in miniatuur op de baton of miniatuurversiersel voor op de avondkleding of rokkostuum.

De ronde bronzen medaille is 35 mm breed en hangt aan een groen lint met aan weerszijden twee oranje biesen. Het groen als kleur op het lint symboliseert de ontwikkeling, leven, balans, rust en harmonie, veilig en toekomst. De oranje biesen de verbondenheid met het Huis van Oranje en ook de eed die men aflegt. In 1958 werden geen specifieke tinten aangegeven, donkergroen en lauriergroen, geeloranje en donkeroranje al dan niet door de zon verschoten en verkleurd. In 2010 wordt de kleuren van het lint benoemd: gifgroen en donkeroranje.

De voorzijde van de medaille toont een prominente kasteel of stadsmuur met een fel schijnende zon achter de muur. Voor de muur op de bodem kronkelt een slang. Onder de kantelen gang tegen de muur de woorden Patria.ser.vire.liber.tas. Deze Latijnse tekst staat voor "Vrijheid om ons land te dienen". De keerzijde is voorzien van het rijkswapen.

Deze interdepartementale medaille werd ontworpen door Frans J.H.Th. Smits (1915-2006), esthetisch adviseur van de Minister van Defensie in 1956. Hij was zelf een Landstormkorporaal van de Luchtwachtdienst uit de Meidagen en had in 1946 het Oorlog Herinneringskruis Mei 1940 gekregen.

De Natres bestond in 1956 8 jaar en in 1958 zouden er vrijwilligers zijn die 10 jaar gediend zouden hebben. In het decoratiestelsel bestond toentertijd nog geen vrijwilligersmedaille. Men was op tijd met een vooruitziende blik.

Als zoon van de ontwerper heeft hij mij later verteld dat een robuuste muur het gevaar keert, de agressor, de slang ligt te kronkelen op de grond. De felle zon gloort achter de muur. Symboliek uit de tijd van de Koude Oorlog. Nu weer heel actueel en modern.

Sinds 2004 komen vrijwilligers van het Korps Nationale Reserve, soldaten, korporaals, onderofficieren en officieren in aanmerking voor de bestaande medailles voor trouwe dienst. Bij de Koninklijke Landmacht is men niet voor dubbel decoreren. Bij ministerieel besluit werd per 1 januari 2014 deze exclusieve medaille in ons korps niet meer uitgereikt. Door de oudere actieve garde wordt hij nog met ere gedragen, of ligt te pronken in de expositie van onze historische verzameling.

BAZOOKA

Naast indiaantje en cowboytje spelen was soldaatje spelen in het midden van de jaren 50 van de vorige eeuw een machtig tijdverdrijf.

Wonend aan de rand van de polder, in Voorburg bij Den Haag, in een nieuwbouwwijk waar veel officieren woonden, die werkzaam waren in de Residentie speelden de jongens met de geritselde uitrustingsstukken van hun vader, soldaatje. Naast helmen, windbuksen, koppels, patroontassen

en pukkeltsjes ging de aandacht naar zwaardere wapens. Rond oud en nieuw kon je onbeperkt vuurwerk van de Kat uit Leiden kopen. In de nieuwbouw bouwplaatsen regelde je vaak brede plastic buizen. Met fantasie knutselde je twee handvatten aan de grijze pijp. Op je buik liggend met je helm op, stak je maatje de vuurpijl in de loop, stak deze met bibberende hand aan, gaf een tik op je helm - want dat had je gezien op het zwart wit journaal over de landing van de Amerikanen in 1956 in de Libanon, de Suezcrisis, - en de vuurpijl ging horizontaal naar zijn doel. Als je een dubbeltje in je zak had ging je naar de drogist op de hoek. Tegen de pui had hij een kauwgum automaat en je trok dan een Bazooka Joe bubblegum. Je waande je soldaat.

Werking Bazooka

Een vuurpijl, raket met aan de kop een holle lading elektrisch ontstoken en gelanceerd door een holle pijp.

In 1941 was er behoefte om pantservoertuigen met holle lading wapens te bestrijden. In het begin gebeurde dat met werpmijnen en kleefmijnen. Maar dan moest en infanterist heel dapper en heldhaftig naar de vijandige tank toe stormen. Er werd gedacht aan een draagbaar terugstootloos wapen. Er werd een terugstootloos kanon ontwikkeld, maar dat was veel te zwaar. Een goedkope oplossing was een explosief met raketaandrijving

In de VS had bij toeval een kolonel, Leslie A. Skinner luitenant Edward Uhl een buisvormige raketwerper laten ontwikkelen voor het afschieten van brisantgranaten. Eind 1942 ontstond de Rocket Launcher M1A1

Bij een proefneming van alweer de M9A1, kreeg de "Stovepipe" zijn bijzondere naam. De generaal aanwezig, te weten Gladeon M. Barnes was zeer onder de indruk en merkte op: "het lijkt wel Bob Burns' Bazooka wel"

De populaire radiokomiek, jazzmuzikant en filmacteur Bob Burns (1890- 1956) had in 1910 een blaasinstrument ontworpen. Het was 1 meter lang en werkte als een trombone. De toon werd aangepast door het achterstuk in het voorstuk heen en weer te schuiven.

Bazooka, de naam stamt af van bazoo, wat plat is voor het woord mond, winderige vriend, of boastful talk, opschepperig praten. Het stamt uiteindelijk af van het Nederlandse woord bazuin (lange trompet) uit de 17e eeuw en kwam in die tijd via Nieuw Amsterdam, later New York in het Amerikaans Engels terecht.

**Snappiest, Zippiest, Jazziest,
Is Sergt. Robbie Burn's Bazooka**

Sergt. ROBERT BURNS AND HIS BAZOOKA

The bazooka is the last word in jazz. Sergt. Burn invented it, and plays it. You can hear the Melody Six, including Sergt. Burn and the bazooka, any day you want to drop around to the Marine Corps recruiting office at No. 24 East 23d Street. Lieut Harry W. Miller says they are going to be a great help to him in the campaign recently inaugurated to bring the Marines up to authorized war strength. According to tales told by the Marines, the Melody Six are the snappiest zippiest, jazziest aggregation of tune artists in any branch of Uncle Sam's service. "We play," says Robbie Burn, "everything from Berlin (Irvine) to Mr. Beethoven and will tackle anything except a funeral march. The outfit consists of two violins, a banjo, piano, drum and the bazooka." The bazooka, it may be added, can be made at home. Two pieces of gas pipe, one tin funnel, a little axle grease and a lot of perseverance, Sergt. Robert Burn says, equal one bazooka.

The United States Marine Corps Melody Six is (or are) back from Europe, including Sergt. Robert Burn and bazooka.

De Bazooka werd tijdens de tweede wereldoorlog op grote schaal geproduceerd, wel zo'n 5000 stuks per maand. In de Koreaanse oorlog (1950-1954) werd de super bazooka M.20 geïntroduceerd. Kaliber 89 mm, effectieve dracht 300 meter en een doorslag vermogen van 200 mm. In de jaren 80 van de vorige eeuw werd de bazooka, of de terugstootloze raketwerper bij het Korps Nationale Reserve vervangen door de Law M.72.

Sindsdien is de opmerking uit het peloton: "Mannen wie draagt de pijp" verdwenen

NIEUWE GASTHEER

Mijn naam is Eric Klaver. Ik ben 56 jaar, ben getrouwd met Anja en heb 2 kinderen.

In het dagelijks leven ben ik Senior Servicetechnicus bij TSG Netherlands BV. Ik hou me daar bezig met alle mogelijke elektronische storingen aan de technische installaties op vrijwel alle Tankstations in Nederland. Ik ben mijn militaire carrière begonnen in 1987 als Dpl Sld bij het Verbindingsdienst Opleidings Centrum op de Elias Beeckmankazerne in Ede. Ik ben daar opgeleid tot 2e Echelon hersteller Telefonie apparatuur en radioapparatuur FM3600 en FM4600. Na mijn opleiding ben ik paraat gekomen als Plv Hfd Verbindingen bij 435 Inf Bev Cie Mbl van het Regiment van Heutsz te Breda en Büren in Duitsland.

Na mijn dienstitijd ben ik in 1989 vrijwel naadloos ingestroomd bij het toenmalige 331 Pel Natres in de Betuwe. Bij dit peloton begonnen als een van de vele "Korporaals Geweerschutter". In die tijd was het namelijk heel gewoon dat je de rang behield die je aan het einde van je dienstitijd had.

Ik heb meerdere reorganisaties van het Korps Natres meegemaakt en verschillende functies doorlopen zoals Plv. GPC, GPC, OPC, ongeveer 4 jaar als Wnd. PC mogen dienen bij 10-D3 en 20-F3 Pel en uiteindelijk bijna 2 jaar SMO van 20 F-Cie geweest.

In april 2021 heb ik de Natres verlaten. Ik denk met veel plezier terug aan alle mooie dingen die ik heb mogen meemaken bij het Korps Natres. Sinds kort mag ik de HC Nationale Reserve ondersteunen als vrijwilliger/Gastheer.

Wellicht tot ziens op de HC Korps Nationale Reserve.

VUUR-WATER-AARDE-LUCHT

Bovenstaande oerelementen speelden de hoofdrol bij de eindtest op donderdag 14 april jl. van de te promoveren Sgt. Jasper van Lieshout tot Sgt. der 1ste klasse Het was een boeiende avond voor Jasper, die door het kader van peloton Echo 2 danig aan de tand werd gevoeld.

Na verschillende proeven van bekwaamheid waaronder o.a. schieten, wapenleer en leiderschap moest hij, onder het motto "Zonder verleden geen heden" een toets maken over het heden en verleden van het Korps

en de rol van de HC. Hierna verplaatste men zich naar een buitenlocatie waar een kennismaking met het alleszins verfrissende water van de Hoge Veluwe volgde. Voorzien van een droog pak moest Jasper tot slot in de HC voor een commissie verschijnen bestaande uit de CSM en het pelotonskader. Deze commissie had nog enkele pittige vragen, op- en aanmerkingen voor hem in petto.

Na kort overleg werd besloten om Jasper te bevorderen tot Sergeant der 1ste Klasse.

De bijbehorende rangonderscheidingstekenen werden hem door de CSM en het kader opgeschoven. Daarna werd overgegaan tot het uitbrengen van een heildronk. Op traditionele wijze door het drinken van "het Heilige Vuur".

Dit drankje wordt volgens een zwaar bewaard geheim recept samengesteld en alleen bij

bijzondere gelegenheden geschonken. Het effect van het drinken van

een glaasje van deze Godendrank mag er zeker zijn!

Het Heilige Vuur, veilig verpakt.

Jasper, namens het bestuur en medewerkers van de HC KNR, van harte gefeliciteerd!

Door L.A.J. (Bert) Corton
Collectiebeheerder HC KNR

BESTUURSAZAKEN

Fantastisch nieuws: onze webshop is live!

Afgelopen tijd is onze webshop gelanceerd! In onze webshop verkopen wij leuke gadgets, souvenirs, boeken en emblemen. Na bestelling ontvangt u een verzoek tot betaling. Als de betaling binnen is, zullen wij de bestelde items goed verpakt verzenden. Wilt uw weten wat wij aanbieden en wilt u wat bestellen bezoek dan onze website www.hc-korpsnationalereserve.nl waar u onze webshop kunt vinden. Kijk regelmatig, want de webshop wordt steeds met nieuwe producten uitgebreid.

Vacature penningmeester

Het bestuur van de HC KNR zoekt nog steeds naar een bestuurslid met een financiële achtergrond voor de functie van penningmeester. Naast het penningmeesterschap vragen wij van deze kandidaat een warme belangstelling voor de geschiedenis van de reservist. Hij/zij heeft een achtergrond als reservist of is nog actief bij de Nationale reserve. Daarnaast levert deze kandidaat een actieve bijdrage om de collectie te onderhouden en te presenteren aan het publiek. Ook levert hij/zij een bijdrage als gastheer tijdens de openingstijden van de HC.

Een reactie kan gestuurd worden naar: sjaakvinke@gmail.com

OPENSTELLING HISTORISCHE COLLECTIE 2022

In het bestuur zijn de openingstijden voor het jaar 2022 vastgesteld. We hopen u op 30 april 2022 weer te mogen ontvangen. Het seizoen loopt van **30 april 2022 tot en met 1 oktober 2022**.

Op de volgende middagen bent u van harte welkom om onze collectie te bezoeken:

- Woensdagmiddag van: 13.00 – 17.00 uur
- Zaterdagmiddag van: 13.00 – 17.00 uur

Daarnaast is het altijd mogelijk om met een groep de collectie te bezoeken. Hiervoor kunt een verzoek indienen op het mailadres: historischecollectie@natres.nl

De Historische Collectie toont de geschiedenis van het Korps Nationale Reserve. De collectie geeft een beeld van de vrijwillige militaire inzet van burgers ter bescherming van Nederland. U ziet uniformen en voorwerpen zoals geweren en vaandels die zijn ingezet door de Schutterij, de Vrijwillige Landstorm van de Koninklijke Landmacht, de Bijzondere Vrijwillige Landstorm en het Korps Nationale Reserve. Een collectie die u absoluut niet mag missen! De collectie is te bezoeken op de Generaal Winkelmannkazerne te Harskamp.

Als u onze collectie wilt bezoeken:

Het adres van de Generaal Winkelmankazerne is Otterloseweg 5, 6732 BR te Harskamp. Wanneer u bij de kazerne aankomt, is de ingang naast het witte gebouw (gebouwnummer 101) aan de Otterloseweg. Daar kunt u zich melden (graag het telefoonnummer bellen dat aangegeven is op het bord) en wordt u opgehaald. Tegenover het witte gebouw zijn aan de overkant van de weg voldoende parkeerplaatsen.